

Føroysk fakfeløg skulu gera Eysturoyartunnilin

EYSTUROYRTUNNIL Føroysk fakfeløg skulu vera við til at stovna eitt felag, sum skal eiga Eysturoyartunnilin, heldur formaðurin í Havnar Arbeidsmannafelag

Áki Bertholdsen

– Føroyingar skulu sjálvur gera, eiga og reka Eysturoyartunnilin.

Tað heldur Hans Joensen, formaður í Havnar Arbeidsmannafelag.

Nógv kjak hevur verið um Eysturoyartunnilin, ikki minst um ætlanina at lata eitt privat, danskt felag eiga hann og fáa allan ágóðan av honum.

Men nú er tað greitt, at í hvussu so er fyribils er tann ætlanin dottin niðurfyri.

Samstundis hevur Kaj leo Holm Johannesen, løgmaður, hevur sjálvur tikið um róðrið í eini roynd at stýra Løgtinginum fram ímóti eini semju um, hvussu Eysturoyartunnilin og Sandoyartunnilin kunnu gerast.

Ein føroysk loysn

Nú leggur eisini Hans Joensen, formaður í Havnar Arbeidsmannafelag upp í kjakið um undirsjóvartunlarnar við einum nýskapandi uppskoti, sum ikki hevur verið frammi í viðgerðini áður.

– Í mínum hugaheimi er tað sjálvsagt, at føroyingar

sjálvir eiga og reka Eysturoyartunnilin istaðin fyri at senda pengarnar av landinum, sigur hann.

Hann vísir á, at føroyskur fakfeløgini eiga milliardir í eftirlønarpúpparingum, umframt Samhaldsfasta Eftirlønargrunnin, sum eisini eigur eina milliard.

– Eg haldi, at føroysku fakfeløgini skulu vera við til at stovna eitt tunnilsfelag saman við Samhaldsfasta og Landskassanum, sigur Hans Joensen.

Hann vísir á, at privata felagið, sum eftir ætlan skuldi eiga og reka Eysturoyartunnilin, hevði ein eginpening á 300 milliónir krónur.

Restin av iløguni uppá eina góða mliard, skuldi so takast í láni.

Undir hesum umstøðum eru allir serfrøðingar púra vísir í, at Eysturoyartunnilin er ein fullkomiliga vatntætt iløga.

Piparnøtir

Hans Joensen heldur, at tað eru piparnøtir hjá føroysku fakfeløgnum at vera við til at stovna eitt slíkt partafelag við nøkrum hundrad mill-

ónum í eginpeningi, kanska saman við Samhaldsfasta Eftirlønargrunninum og tí almenna.

Og tað heldur hann, at fakfeløgini og landið skulu finna eina semju um.

Í hesum sambandi hugsar Hans Joensen fyrst og fremst um Eysturoyartunnilin, sum øll eru samd um, er ein rættiliga góð iløga.

Hinvegin er tað als ikki óhugsandi at knýta Sandoyartunnilin upp í, hóast hann er ein undirskotsforrætning av tí aðru verð.

Men hann heldur, at so eigur landið onkusvegna at vera við at spjaða til raksturin, tí fakfeløgini kunnu valla gera eina iløgu, øll vita frammanundan, fer at geva hall.

Formaðurin í Havnar Arbeidsmannafelag ásannar, at tað eru ógvuliga strangar reglar fyri, hvat eftirlønarsamansparingini hjá fakfeløgnum kunnu brúkast.

Í hesum sambandi eru greiðar reglar fyri, hvussu nógv kann setast í partabrøv við lítlum vða og í partabrøv við størri vða.

Tí er hetta ikki ein upp-gáva, eitt ella tvey fakfeløg kunnu loysa einsamøll.

Men standa øll feløgini saman og gera iløguna saman við Samhaldsfasta, og landinum er hetta smápengar fyri fakfeløgini, sigur hann.

Burtur úr vón og viti

Hans Joensen saknar, at allir

Verða fakfeløgini við í einum felag, sum eigur og rekur Eysturoyartunnilin, vita øll, at hvørja ferð, tey koyra ígjøgnum tunnilin rinda tey til sín sjálvs og til sína egnu pensjón, og tað smakkar væl í mínum munni, sigur Hans Joensen, formaður í Havnar Arbeidsmannafelag

partar seta seg saman at tosa um hesi viðurskipti.

– Tað kunnu vera viðurskipti, eg ikki havi fingið eyga á og sum gera, at hetta ikki ber til.

– Hetta er ein iløga, vit eiga at halda fyri okkum sjálvi, tí í mínum høvdið er tað fullkomiliga burtur úr vón og viti at tosa um nakað enn at vit føroyingar skulu sjálvir eiga og reka Eysturoyartunnilin sjálvi – og samstundis eisini sjálvir fáa vinningin av honum.

Formaðurin í Havnar Arbeidsmannafelag sigur, at verða tað føroysku fakfeløgini, sum eiga tunnilin og fáa ágóðan av honum,

vita fólk, at hvørja einastu ferð, tey koyra ígjøgnum hann, rinda tey til sína egnu pensjón.

– Í øllum førum hevði tað smakkað væl í mínum munni at vita tað, at hvørja ferð, eg koyrði ígjøgnum tunnilin, fer peningurin í okkara egnu eftirlønarkassar, leggur hann afturat.

Hann er eisini sannførdur um, at verður talan um ein føroyskan tunnil, sum fakfeløgini eiga í, fer tað at økja samfelagsnyttuna av tunli-num munandi, tí fólk fara ikki at aftra seg at brúka hann, tá ið tey vita, at tey sjálvi fara at fáa ágóðan av tunnillsgjaldinum.

Hann vísir á, at í ætlaðu privatú ætlanini, sum nú sær út til at verða kollsigld vóru eisini føroyskir pensjónspengar uppi í, tí LÍV átti 20 av tí felagnum.

Tað vísir so bara, at Lív heldur, at hetta er ein lønandi iløga og Hans Joensen heldur, at vit eiga ikki at vera nøgd við at fáa bara 20% av ágóðanum av hesi iløguni, tí vit skulu sjálvsagt hava alla ágóðan.

– Eftirlønargrunnar arbeiða við langtíðariløgum, so hóast avkastið verður minni tey fyrstu árin, verður tað so mikið størri um nøkur ár, so hvørt skuldin verður goldin, staðfestir Hans Joensen.

Ógvuliga spennandi tanki

– Tað er púra natúrligt, at føroysk fakfeløg og føroyskir grunnar av ymsum slagi, eru við til at byggja samferðslukervið út.

Tað heldur Kaj Leo Holm Johannesen, løgmaður.

Hann er fegin um hugskotið, Hans Joensen, formaður í Havnar Arbeidsmannafelag, setir fram í hinari greinini er á síðuni.

– Tað eru eini trý ár síð-

ani eg vísti á, at tað eru nógvir ógvuliga pen-inga-sterkir grunnar í Føroyum og at tað er natúrligt, at teir eru við til at byggja okkara samferðslukervið út.

Í hesum sambandi hugsar løgmaður ikki minst um eftirlønargrunnar av ymsum slagi, men eisini um aðrar grunnar við fitt av pengum í.

Hann vísir á, at LÍV hevur

longu víst áhugað fyri ætlanini at gera Eysturoyartunnilin, tí felagið setti 20 prosent í privata felagið, sum ætlanin var, skuldi gera tunnilin.

Kaj Leo Holm Johannesen er samdur við formannin í Havnar Arbeidsmannafelag, tá ið hann vísir á, at hetta átti at verið piparnøtir fyri føroysku fakfeløgini.

– Serliga nú, so nógv eru

samd um, hvussu knasandi góð iløga, Eysturoyartunnilin er, áttu áleggjarar at staðið á rað og biða eftir at sloppið framat, leggur hann turr-isliga afturat.

Hann sigur, at nú er talvan vaskað rein og hann arbeiðir við eini tunnilsætlan, sum helst skal fáa allar 33 atkvøðurnar í Løgtinginum.

Hann hevur góðar vónir um, at tað fer at eydnast,

men hvat liggur í hesi ætlan, vil hann ikki siga.

– Men vit hava allar móguleikar opnar, men ein búskaparliga og samfelagsliga góð ætlan kundi ein føroysk loysn, har fakfeløg og grunnar kundu verið við, saman við tí almenna – og kanska saman við út-lendskum íleggjarum eisini, fyri at nevna eitt dømi.

– Vit hava ongantíð áður

havt so góðan móguleika sum nú at finna eina góða loysn heldur Løgmaður.

Hann fer nú at viðgera málið á einum samgongufundi at vita, hvat kann lata seg gera og ikki og so ætlar hann at hava fund við allar floksformenninar, har hann fer at umrøða ymsar móguleikar fyri teimum.